Gemeente Borger-Odoorn

SAMENVATTING BEGROTING 2022

cittaslow

Digitale begroting 2022

- Op portal P&C cyclus: Digitale begroting
- Beschikbaar op: https://borger-odoorn.pcportal.nl/

- Voordelen digitaal: leesbaarheid, snel zoeken en mogelijkheid om door te klikken. Na presentatie van de begroting volgt een demonstratie.

- Fysieke exemplaren worden niet meer verstrekt.

- Doel van deze uitreiking: Samenvatting en accent op politieke keuzes.

Herziening Gemeentefonds

- Het meest recente verdeelmodel obv cijfers 2019: voordeel BO € 46 per inwoner.
- Tov cijfers 2017 is dit een voordeel van € 17 per inwoner.
- Lijkt dat ons gezamenlijke lobbytraject heeft gewerkt. Veel noordelijke en plattelandsgemeenten hebben hogere uitkering dan vorige keer.
- Dank voor uw bijdrage in dit traject tot dus ver.

Herziening Gemeentefonds

- Najaar vindt advies ROB plaats en daarna consultatie van VNG.
- Verwachting is nieuwe lobbytrajecten (bv G4).
- Daarna besluitvorming nieuw kabinet.
- VNG oproep: “de koek” moet eerst groter en daarna pas herziening
- Herverdeeleffecten per gemeente worden in totaal gemaximaliseerd tot € 60. Risicoparagraaf is aangepast.
- Gefaseerd worden de herverdelingseffecten doorgevoerd, namelijk € 15 per jaar.

Herziening Gemeentefonds

- Herverdeling gaat in miv 2023
- Begroting 2022 gebaseerd op huidige verdeling
- Indien deze voorlopige herverdeeleffecten definitief zijn dan betekent dit voor BO:
- 2023 € 375.000, 2024 € 750.000 en 2025 € 1.150.000

- Advies college: reserveer deze extra middelen Meerjarig investeringsplan.

Septembercirculaire 2021

- Gebaseerd op Miljoenennota 2021 en daaruit blijkt:
  - Hogere loon- en prijsontwikkeling
  - Hogere rijksuitgaven voor klimaat, kinderopvangtoeslag en EU afdrachten

- Als gevolg van normeringssystematiek (samen de trap op …) toename gemeentefonds

- Accres neemt hierdoor voor BO toe (tov meicirculaire 2021) met € 600.000 in 2022 (en € 700.000 in 2023 en 2024 en € 800.000 in 2025 en € 900.000 in 2026)

Septembercirculaire 2021

- **Opschalingskorting**
  - Doel korting : prikkel om gemeenten groter te maken
  - Korting is incidenteel voor het jaar 2022 vervallen op niveau 2019.
  - Dit levert een incidenteel voordeel van € 375.000 op.

- **Jeugdzorg**
  - Compensatie: voor BO € 1,7 miljoen
  - De compensatie is toegevoegd aan Jeugdzorg en WMO.
  - Op deze wijze zijn deze budgetten 2022 op hoogte gebracht van werkelijk kosten 2020 (was overschrijding van € 1,2 miljoen) en buffer voor indexering 2021, 2022 en overschrijding van kosten)

Kadernota 2022

- Voorsorteren op begroting 2022.

- Boodschap was: afronden Bestuursprogramma 2018-2022.

- Ambities 2021 zijn nog actueel, maar focus op:
- Wonen (met name Woningbouw);
- Duurzaamheid/Cittaslow.

- Melding gedaan dat een Meerjariginvesteringsplan zou worden opgesteld.

Kadernota 2022

- Bestuurlijke bestedingsvoorstellen top 3 gevraagd en hebben we in deze begroting opgenomen:

- Incidenteel:
  - Ouderenadviseur
  - Dorpsbudgetten
  - Project wonen en zorg
  - Trainees

- Structureel:
  - Renovatie Sportpark Odoorn
  - GVVP
  - Capaciteit Openbare Orde en Veiligheid

Afronden Bestuursprogramma 2018-2022

- Trots dat we grotendeels het Bestuursprogramma hebben kunnen afronden

- En verwachtingen naar inwoners kunnen waarmaken

- Top 13 willen we grotendeels voor 1 maart 2022 gereed hebben en verwachting voor eind 2022 helemaal afgerond

Bestuursprogramma

Nr	Onderwerp	Toelichting doelstellingen
1	Integraal huisvestingsplan (IHP)	Het IHP is opgesteld en vastgesteld door de raad uiterlijk begin 2022.
2	Doorontwikkeling Sociaal Domein	De deelprojecten monitoring en preventieplan zijn gereed.
3	Fietsroute	Er dient een onderhoudsplan voor de fietsroutes te zijn opgesteld. Verder is de wens om de fietsroute Borger-Ees en de doorfietsroute Emmen naar het noorden te realiseren.
4	Woonvisie	Er dient een uitvoeringsplan te zijn opgesteld waarin per kern is uitgewerkt wat er concreet gaat gebeuren.
5	Omgevingsvisie	De omgevingsvisie dient begin volgend jaar gereed te zijn. Het proces loopt volgens planning.
6	Duurzaamheid/klimaatadaptatie	De klimaatdialoog moet zijn gevoerd en verankerd in beleid.
7	IBOR	Het plan IBOR moet zijn vastgesteld door de raad.
8	Gebiedsfonds Wind	Het gebiedsfonds moet functioneren.
9	Open Science Hub Exloo	Met onze samenwerkingspartners hebben we onomkeerbare stappen gezet richting de opening van de Open Science Hub.
10	Sportpark Odoorn	Besluitvorming is afgerond en inrichtingsplan is gereed. Realisatie zomer 2022.
11	Participatievisie	Participatievisie en uitvoeringsagenda zijn door de raad vastgesteld.
12	Aantrekkelijk Exloo	We hebben de beheerstichting vanuit onze taak en verantwoordelijkheid gefaciliteerd in het realiseren van het Hallenhoes.
13	Borger-West	Opleveren van een visie op het gebied Borger-West voor definitieve gebiedsontwikkeling van met name het onderdeel ‘Strijkijzer’.

Anticiperen op nieuwe bestuursperiode

- Geen nieuwe ambities en speerpunten

- Overdrachtsdocument: “warme overdracht”

- Financiën op orde
  - Structureel en reëel evenwicht
  - Reserve positie over gehele bestuursperiode gelijk gebleven
  - VAR geen onttrekking en wel dotatie
  - VAR voldoende voor nieuw bestuur voor nieuwe bestedingsvoorstellen
  - Alle jaarschijven positieve saldi

Begroting 2022: Beslispunten

- 1. In te stemmen met de ambities, speerpunten en doelen voor 2022.
- 2. In te stemmen met de autonome en bestuurlijke bestedingsvoorstellen 2022.
- 3. In te stemmen met een dotatie van € 500.000 van de Bufferreserve Gronden aan de VAR.
- 4. Kennis te nemen van het Meerjarig investeringsplan en vanaf 2023 hiervoor structureel € 500.000 te reserveren.
- 5. In te stemmen met de stijging van het tarief OZB van 1,75%.
- 6. In te stemmen met uitgangspunten voor de tarieven afvalstoffenheffing en rioolrechten.
- 7. De begroting 2022 verder vast te stellen.

Ambities begroting 2022

- **1. Wonen (met name Woningbouw)**
- Wonen, omdat landelijk en ook in onze gemeente er een fors tekort is aan (betaalbare) woningen, zowel huur- als koopwoningen. De gevolgen van de coronacrisis bieden ook kansen. Het platteland is in trek en er is veel behoeft aan (nieuwe) woningen.

- **2. Duurzaamheid/Cittaslow**
- Duurzaamheid/Cittaslow, omdat we graag uitvoering geven aan de duurzaamheidsagenda en graag bewuste keuzes maken met betrekking tot duurzaamheid, gastvrijheid, bewust omgaan met de natuur en met elkaar.

Bestuurlijke speerpunten 2022

Jaar	Speerpunten
2022	• Duurzaamheid; • Uitvoering Kern en Kader; • Regiodeal; • Uitvoering GVVP; • Omgevingswet; • Omgevingsvisie/toekomstvisie; • Doorontwikkeling Sociaal Domein (inclusief preventie); • Coronamaatregelen*.

*: In de begroting 2021 stond het speerpunt 1,5 meter samenleving genoemd, maar inmiddels is het uitvoeren van coronamaatregelen meer actueel.

Autonome Bestedingsvoorstellen

Nr.	Onderwerp	Structureel	Incidenteel
	Autonome voorstellen	**2022**	**2022**
1	1. Omgevingsvisie		80.000
	2. Dienstverlening		0
2	Onderhoud bruggen	50.000	
3	Onderhoud wegen (€ 1 miljoen)	0	
4	Sportinrichtingselementen buitensport	2.750	
	Totaal:	**52.750**	**80.000**

Bestuurlijke bestedingsvoorstellen

Nr.	Onderwerp	Structureel	Incidenteel
	Bestuurlijke voorstellen met hoge prioriteit	**2022**	**2022**
1	Verkeersmaatregelen uit het GVVP	37.500	
2	Renovatie sportpark Odoorn	100.000	750.000
3	Budget dorpsbudgetten		100.000
4	Trainees kiezen voor de toekomst		200.000
5	Project wonen en zorg		86.500
6	OOV capaciteit (1 FTE)	88.000	
7	Ouderen adviseur		46.000
8	Eikenprocessierups	35.000	
9	Beheerder Willibrordkerk		20.000
10	Laaggeletterdheid		40.000
11	Programmamanager centrum Exloo		50.000
12	Project BOCE beleidsagenda		35.000
13	Drents energieloket		0
14	Zon op het dak (initiatief provincie)		0

Bestuurlijke bestedingsvoorstellen

15	Klare taal (inwoners, raad etc.)		30.000
16	Formatie Wmo	0	
17	Extra inzet webwinkel	25.000	
18	2e Exloërmond herstructurering openbare ruimte	p.m.	
19	Borger-West		0
20	Snelfietsroute Borger-Exloo	52.500	
21	Volkshuisvestingsfonds		30.000
22	Wedeka, scenario's	p.m.	
23	Nieuwe woonvisie		30.000
24	Klimaatadaptatie/DPRA	11.500	
25	Vitale vakantieparken		30.000
26	Buurtbemiddeling		p.m.
	Totaal:	**349.500**	**1.447.500**

Knop 1 Saldo begroting

Knop 1 Saldo begroting	2022	2023	2024	2025	2026
Stand Kadernota 2022	**455.776**	**164.453**	**16.389**	**164.178**	**164.178**
1. Financiering	197.145	191.800	393.855	304.403	411.706
2. Meicirculaire 2021	350.000	175.000	25.000	-25.000	1.021.000
3. Index (Bedrijfsvoering, OZB etc.)					-577.229
4. Areaaluitbreiding OZB	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000
5. Actualisatie budgetten	37.909	41.677	67.884	66.262	33.169
6. Overhevelen naar knop 2	-600.000				
7. Autonome bestedingsvoorstellen	-52.750	-52.750	-102.750	-152.750	-202.750
8. Bestuurlijke bestedingsvoorstellen	-349.500	-349.500	-349.500	-349.500	-349.500
9. Septembercirculaire 2021		700.000	700.000	800.000	900.000
10. Reservering meerjarig inv.plan		-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
Stand begroting 2022	**113.580**	**445.680**	**325.878**	**382.592**	**975.574**

cittaslow

Knop 2 Budget beleidsintensivering

Knop 2 Beleidsintensivering	2022	2023	2024	2025	2026
Stand Kadernota 2022	**272.811**	**1.003.660**	**1.115.772**	**1.115.772**	**1.115.772**
1. Overgeheveld vanuit knop 1	600.000				
2. Autonome bestedingsvoorstellen	-80.000				
3. Bestuurlijke bestedingsvoorstellen	-1.447.500				
4. Septembercirculaire 2021	975.000				
Stand begroting 2022	**320.311**	**1.003.660**	**1.115.772**	**1.115.772**	**1.115.772**

Grondbedrijf

- We spelen in op de grote schaarste in de woningvoorraad door o.a. woningbouw in Daalkampen en Nieuw-Buinen.
- Als gevolg van verkoop kavels minder risico’s gronden.
- De Bufferreserve gronden is hierdoor fors hoger dan de risico’s.
- Voorstel is om € 500.000 over te hevelen van Bufferreserve naar VAR.

Lastendruk

Omschrijving	OZB	Reinigings heffingen	Rioolheffing	Totaal	Lasten druk
Opbrengst 2021, incl. areaaluitbr.	**6.339.407**	**2.398.588**	**3.108.697**	**11.846.692**	
1. Mut. OZB + 1,75%	110.940			110.940	
2. Mut. Reinigingsheffingen		39.330		39.330	
3. Mut. Rioolheffing			25.781	25.781	
Totaal verhoging	**110.940**	**39.330**	**25.781**	**176.051**	**1,49%**
Opbrengst exclusief areaal 2022	**6.450.347**	**2.437.918**	**3.134.478**	**12.022.743**	
Areaaluitbreiding 2022	75.000			**75.000**	
Opbrengst 2022	**6.525.347**	**2.437.918**	**3.134.478**	**12.097.743**	

Conclusie

- 1. Afmaken huidig bestuursprogramma.
- 2. Blijven inzetten op huidige ambities en speerpunten.
- 3. Goede lastendruk.
- 4. Financiën op orde. Knop 1 en 2 bieden voldoende ruimte voor de nieuwe bestuursperiode.
- 5. Bovenstaande punten dragen bij aan een ‘warme overdracht’.

Meerjarig investeringsplan

- Aanleiding:
  - verzoek van het CDA voor een meerjarenplan voor de komende 10 jaar met het doel om toekomstige investeringen te plannen
  - In onze begroting zitten namelijk geen reserveringen voor grote vervangingsinvesteringen en/of renovaties. Bijvoorbeeld voor Esdal of de Koel.
- Kadernota 2022
  - Toegezegd een eerste aanzet voor dit plan in de Begroting 2022.
  - Plan is indicatief, nog niet volledig en dynamisch.
  - Huisvesting onderwijs nog niet gereed (loop van 2022).

Meerjarig investeringsplan

- Het plan is een hulpmiddel voor verkiezingsprogramma's van de fracties en uiteindelijk voor het nieuwe bestuursprogramma 2022-2026
- Uit investeringsplan blijkt de totale investeringen (exclusief onderwijs) € 40 miljoen en kapitaallast van € 2 miljoen.
- In vorige overleggroep fin kwam aan de orde; hoe gaan we dit investeringsplan financieren?
- Graag willen we met overleggroep fin hierover van gedachten wisselen.

Meerjarig investeringsplan

- Enkele suggesties:
  - Op basis van visie (Omgevingsvisie, Kern en Kader) keuzes maken en faseren
  - Een deel van knop 1 in de begroting 2022 en meerjarenraming vanaf 2023 structureel reserveren
  - Voordelen als gevolg van Herziening gemeentefonds reserveren
  - Indien “de koek” groter wordt dit reserveren

Planning

- 25 oktober 2021: overleggroep fin
- 28 oktober 2021: speeddate
- 4 november 2021: besluitvorming raad

Speeddate 28 oktober 2021

– Fysiek in gemeentehuis

– Twee groepen (MT en Financiën)

– Indeling en instructie volgen.

Raadsvergadering 4 november 2021

- Intentie is om 16 uur starten
- Vergaderopzet i.o.m. agendacommissie: volgt

Rondvraag

Digitale begroting

- Nu volgt een demonstratie van ons P&C portaal:
- https://borger-odoorn.pcportal.nl/

- Donderdag 7 oktober van 17 tot 18 uur is een inloop voor raadsleden en fractie-assistenten in zaal 3 voor verdere tips en tricks over het digitaal doornemen van de begroting 2022.
- Hier zijn Martin Bauerhuit (applicatiebeheerder Lias) en Wietse Leistra (financieel adviseur) bij aanwezig.